

Ngwuja'ri ngwanni ngwullu je Bulij Galatiya Äni kitabanu

Bulij na Birnaba londaca ngwüjü ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu gïyündär ngwaalu ngwani Galatiya ndi 'di'ri gwe gwudi yiuru yegen yïrnü a Ngwüyäwüd na ngwüji ngwanni ngwä'tüdi Ngwüyäwüd änni ndi Yicu Kirictu (Yiuru 13.13—14.28). Galatiya gwüjädi ngwaalu ngwucaar je gweneno Türkiyä.

Anni ondaca Bulij ngwüjü ngwuja'ri ngwämrä kündär gani Ayikuniya, a ngwüji ngwonyadu ru ngwikirijin aar be ji lonyadu lanni li'donya ngwuja'ri ngwudi Bulij. Bulij gwondaca 'to ngwüjü kündär gani Lijitra na gündär gani Därbî, yündär giyee yiru yidi ngwüji ngwuru Garany lati äpïji ngwaalinga gwudi Rumang yobo (Yiuru 14). Gaji gidi 'di'ri yiuru ye yidi gwodaning yidi Bulij, ngwo're mana ngwele gïyündär giyee Galatiya (Yiuru 16.1-4).

A ngwüji ngwoko ila ngwaalu ngwani Galatiya aar iniji ngwuja'ri ngwanni ngwondaja je Bulij. Aar ari Ngwikirijin ngwanni ngwä'tüdi Ngwüyäwüd aar ü'rî'täni aar gwuji yobo yidi Ngwüyäwüd nunnu aar ru ngwikirijin. Bulij gwullu ngwuja'ri ngwee nunnu ngwügwä'räjä ngwikirijinä ngwuja'ri ngwanni ngwondacung je, ndi ari Kirictu gwati gilängidiyi ngwüjü

ma aar änni Ngwaalu ngwuje ätäädä yiima aar apajidi yiiru aar ännäjidi.

Yajang yidi ngwuja'ri

1. Bulij gwuru 'didanu doo'ra dükäjäär je a ngwuja'ri ru 'didanu ngwükäjäär ngwe (1.1-10)
2. Ngwaalu ngwäbrä Bulijing gwuru doo'ra dükäjäär (1.11-24)
3. Bulij gwurucida ngwuja'ri ngwüngün (2.1-21)
4. Änni Ngwaalu gwuru gay 'dogo jücü ndi gilängidini (3.1—4.31)
5. Üktini Ligir'im le na änni gwe (5.1—6.10)
6. Ola gwudi m'ra (6.11-18)

Aganni gi'donga gidi Galatiyang

¹ Ngwuja'ri ngwee ngwändi 'dünggüny gwani Bulij gwuru doo'ra dükäjäär, dji dere da'tiny ükäjü nyi 'ti ükäjinä yeleny ye yere yidi dji dümnä. A be Yicu Kirictu ru na Ngwaalu ngwuru Papa ngwükäjinä. Ngwanni ngwü'di'riyä Yicungalu giyi'ranyanu. ² Änyängä ngweengga ngwe 'dar ngwanni ngwämnä Ngwaalu ngwujiiny ngwe ngene.

Lükäcä je ngwuja'ri ngwee lanni lämnä Ngwaalu liru gi'doonga gidi Galatiyang.

³ Ara je gu yimi'rü na adatalu ji gwudi Papa gwuru Ngwaalu na Deleny dege dani Yicu Kirictu. ⁴ Gwanni gwülingidä gu ndi ari gwududiya ligo'ro lüngün gwani ke gwege nunnu aar nje ü'rälü gididlänü ndee danni diki anaku bupa gu

Papa gwege gwuru Ngwaalu. ⁵ Ngwa ar je näji yomonalu pipi'ri'ti. Yiru gu.

Mätinälu ngwuja'ri ngwanni gwuru 'didanu

⁶ Dilä dalu ndoo didibiyiny ndi ari ngaa lima gatani Ngwaalingalu kiriny ngwanni gwurnida je yimi'rü ye yidi Kirictu. Ngaa lima gwurla ndi gwuji ngwuja'ri ngwanni ngwujaw gwuru 'ter.

⁷ 'Di'danu ngwuja'ri ngwanni ngwujaw ngwu'ter ngwa'ti. A be yilinginna ndi ari ngwüji ngwo ngwanni ngwata je gwagilli ngwäy ngwuja'ri ngwe ngwegen, gwuru ngwanni ngwüminü ndi üpiyi ngwuja'ranu ngwudi Kirictu. ⁸ A

be manari änyängä lima ru gwalla y'rr yidi geral, liru lima je ondaci ngwuja'ri ngwere ngwu'ter ngwuja'ri ngwanni ngwondacara je gwele, gäbücär aar gu 'täji ngwünyü bupud!

⁹ Anaku aru nyi gu gwele no, nggwo're nggwa gu ari mana manari diji dere dima je ondaci ngwuja'ri gwuru 'ter ngwä'tüdi nono ngwuja'ri ngwanni ngwondacara je ngwe ngaa je määtä, gäbücär aar gu 'täji ngwünyü!

¹⁰ Yi'ral gweneno yiru nono ndi ari äny gwüminä ndi aar nyi gwe ngwüji gwällini na aar nyi gwe Ngwaalu gwälline? Na äny gwüminä ndi gäbücü ngwüjü aar jyanu? Adinari nyi jina ndi ari nyi gäbücü ngwüjü aar jyanu, nggwa'ti gwadi ru dinäd didi Kirictu.

Kirictu gwuru gwurnida Bulijing

¹¹ Äny gwüminä ndi ang lenge, lani ngweengga ndi ari ngwuja'ri ngwanni ngwujaw ngwondaca je ngwe ngwä'tüdi yi'ral yige'ta je diji dümnä.

¹² Ngwa'ti nje apu gidiji dere na aar nje 'ti diji

dere enggacu. Aar be ru 'täälü gwudi Yicu Kirictu.

¹³ Nga nga li'dingina elette gwe gwüny gwele gwerre gaji ganni gijiny ge ndi gwuji yobo yidi Ngwüyäwüd. Ndi ari awa nggwübüdiyä gi'donga nono gidi Ngwaalu 'ti'tir nyi übinälü nunnu nyi dudiyi ngwugeradalu. ¹⁴ Äny gwuju nyi ru gi'ra gidi yobo yidi Ngwüyäwüd kimaad güny ati nyi 'ri ligor gwulleny gidimüränü didi mbumbunga lüny.

¹⁵ A be anni ma Ngwaalu änni ndi aar nyi ätä ngwuja'ri ngwee, anaku ge'taar nyi gu 'tu'tu gilaranu ndi nanni gwüny, aar nyi urnida yim'rü ye yüngün, ¹⁶ ngwujada ndi 'täjä gijälü güngün 'dünggüny ndi ari nyi äti yiima ndi ondaci ngwüjü ngwanni ngwuru Garany, ngwuja'ri ngwanni ngwujaw. Nyi 'di'ri nyi 'ti otaca dijälü dere, ¹⁷ nyi 'ti ändi Üräjälim ngwoo'ra ngwükäjär je gwerre gwerre 'dünggüny. Nyi be manni 'di'ri puprang nyi ele ngwaalu ngwani Arabiya. Nyi be aji nyi 'di'ri ngenone nyi o're kündär gani Dimajig.

¹⁸ A be anni minyi ape ngwüdläyü tä'räl (3), nyi 'di'ri nyi allu Üräjälim ndi nyii lingidida Butruj gwe nyi gwe jalu yomon 'di na tudini (15). ¹⁹ Nyi 'ti mbuju ngwo'ra ngwükäjäär je ngwere, nyi be mbuji 'dogo Yagubing gwe'te pu gwanni gwuru gwenggen gwudi Deleny dani Yicu. ²⁰ 'Di'didanu nggwa je ci Ngwaalu ngwuru ngwülingidi ndi ari ngwuja'ri ngwee ngwüllijä je, ngwuru ngwanni ngwuru 'didanu ngwä'tüdi yi'duru. ²¹ Nyi be aji nyi ila giyen yicaar je Jüriyä na Kilikiyä. ²² Äny

giligo'ro lüny gwa'ti linginna giyi'doonga ndi Kirictu yidi Yäwüdiyäng. ²³ Ngindenga li'dingina 'dogo yi'ral ndi ari, "Gur ganni gübina jälü gwele gwerre, nggo gwenene ndi ondaci ngwüjü änni gwe Ngwaalu gwanni gwübiningälü gwele ngwubupi nding gerajalu." ²⁴ A je yi'ral giyee gäbici aar ortada Ngwaalinga gwani äny.

2

A ngwoo'ra ngwükajäär je ännäci Bulijing yiiru

¹ Anni ma ngwüdlä ru 'di na kwo'rongo (4), nyii 'di'ri Birnaba gwe nyii allu Üräjälim nyii apani Titüjüng 'to. ² Nggwü'di'rü nyi allu Üräjälim gwani 'täälü gwudi ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu. Liminje gi'tiji ngwuja'ralu ngwäyänü nje enggaci ngwanni ngwujaw ngwati nje ondaci ngwüjü ngwuru Garany. Anni jiny ngenone, nyii le jalu jücü giloo li'ter 'dar lanni laru liru yi'ra ndi ari yedeny yitiny ndi ari nggwa'ti minä yiiru giyee yanni yape nje gwerre na gweneno aar ru 'tur. ³ Na Titüj 'to gwanni gwindüiny gwe, aar 'ti aru gwa aar ü'ridä yiima ye anaku aa'ting gu rüdi Diyäwüd gwuru Digirig. ⁴ (Yi'ral yani ü'ridäni) yi'tiyä je ngweengga ngwanni ngwuru ngwu'duru ngwubojaja ndi gätini linginalu gwäri liru ngwikirijin ndi Yicu Kirictu, aar be änalü ngwikirijinanü, aar mini ndi aar nje gwä'rajä giyinäd yidi yobo yidi Ngwüywüd ndi ari a Titü ü'ridäni. ⁵ A be anaku lingidiny gu ndi ari nunnu ngaa matinalü 'di'didanu ngwuja'ri ngwanni ngwujaw, nje 'ti ätädi gay 'di gooko.

⁶ Yäy a be giloo laru liru yi'ra yidi gi'doonga gidi ngwikiriñin Ürajäl'im, la'ti gendana yi'ral nono yere 'dünggüny giyi'ral yidi Ngwaalu yanni yati nje enggaci ngwüjü. Ndi ari ngindenga aar ru yi'ra aar 'ti rüdi yi'ra, ya'tiny ädi ngwäy. Ngwäyänü Ngwaalu, ngwüji ngwubidanu. ⁷ Länggädi manni ndi ari Ngwaalu ngwätädiny yiiru ndi enggaci ngwüjü ngwanni ngwuru Garany* ngwuja'ri ngwanni ngwujaw nono ätäding gu Butrujing yiiru ngwüji ngwudi Ngwüyäwüd nding je enggaci ngwuja'ri ngwanni ngwujaw. ⁸ Ndi ari yiima ye yidi Ngwaalu yanni yiju giyiiru yidi Butruj ngwuru doo'ra dükäjäär ndi ondaci Ngwüyäwüd ngwuja'ri ngwanni ngwujaw, yiru 'to yanni yiju 'dünggüny nyi ru doo'ra dükäjäär ndi ondaci ngwüjü ngwuru Garany ngwuja'ri ngwanni ngwujaw. ⁹ Yagubinga Butruj gwe na Yuwana lanni laru liru yi'ra, lämnä ndi ari Ngwaalu ngwuru ngwätädiny yiiru giyee yiru yimi'rü, a no nyii le ätäjidi ngwuy na Birnaba ndi inggidi ndi ari nyängä 'dar liru gimaad lubidanu giyiiru yidi Ngwaalu. Nyängä lämnä ndi ari Birnaba na äny, ati nyii ape yiiru yidi Ngwaalu ngwüjänü ngwuru Garany, aar be ape yiiru ngwüjänü ngwuru Ngwüyäwüd. ¹⁰ 'Dar yanni yaraar ye 'dogo, laru ati nyii diwayini ngwengga ngwanni ngwuru ngwuwayi ki'doonganu gegen. Ye'te ye'te yanni yige'te nje giligoranu lüny ndi nje ärrü.

A Bulij rimalu Butruj gwe Andakiya

* **2:7** 2.7 Ngwüji ngwanni ngwa'ti ü'r'i'tänä.

¹¹ A be anni ma Butruj anda Andakiya, nyi girinya ngwüjänü anaku arrung gu yi'ral ya'ti indî kayalu. ¹² Gwerre gwerre gaji ga'ti ge na ngwoo'ra ngwanni ngwükäjä je Yagub obana, Butruj gwati aar emadi ngweengga ngwe ngwuru Garany kiny ge'te pu. A be anni ma ngwoo'ra obana, a yedeny eny Butrujing ngwüji ngwanni ngwüminä ngwüjü ngwuru Garany aar ü'rî'täni. Ngwu'donya ndi aar le emadi. ¹³ A ngweengga ngwoko ngwu'ter ngwuru Ngwüyäwüd arri yimur'tunya nono Butrujing, 'di diweengga 'to dani Birnaba ngwuje ädini giyi'ral yegen yidi yimur'tuny.

¹⁴ Anni miny gu engga no, ndi ari ngindenga la'ti indî 'di'didanu gwe gwudi ngwuja'ri ngwanni ngwujaw, nyi ondaci Butrujing ngwäyänü ngwüji 'dar nyi ci, “Nga gwuru Diyäwüd, nga mine gwurli nga elelle nono ma ang 'ti rüdi Diyäwüd, awa nga be ari a gwa ruji ngwüjü yiima ye ngwuru Garany aar elelle nono ma aar ru Ngwüyäwüd?”

Ngwüji 'dar ngwa gülängidini änni gwe Ngwaalu 'dogo

¹⁵ Nyi je ci, “Alanga liru Ngwüyäwüd lilिंगinä a lä'tüdi ngwüji ngwuru Garany ngwanni ngwuki anaku ati aar je gu ci. ¹⁶ A lilिंगidi ndi ari diji dati 'ti Ngwaalu düniyälü ngwuge'taji kuyala güngün ape gwe gwüngün gwudi dimürä daru de yobo. Ngwube düniyälü 'dogo änni gwe gwüngün ndi Yicu Kirictu. Alanga 'to lämnä ndi Yicu Kirictu, nunnu aar nje Ngwaalu düniyälü änni gwe gwege 'dünggüngün. Ya'ti gu rüdi

a'tur ape gwe gwege gwudi dimürä didi yobo. Ndi ari diji dere da'ti da aar düniyälü ape gwe dimürä de yobo.”

¹⁷ Ngwari, “Ma be ari, a gilo ndi minäi gay ndi ari awa aar dünälü ndi Kirictu, ya be ru nono alanga yigo'ro yege liru ngwüji ngwuki, utalu gwa be ji ndi ari Kirictu gwätädä kengo gu'ro? A be ya'ti gu rüdi a'tur! ¹⁸ Manari nggwä'räjä yi'ralalu yeke yigatani nje mbüny, nggwadi inggidi ndi ari äny gwuru diji dinyürtijä yobanu. ¹⁹ Yobo ye äny gwayu gilingeno giyobo nunnu nyi midiji Ngwaalinga. ²⁰ Änyängä lima päni kü'ri Kirictu gwe, äny gwa'ti ba be ani ligo'ro lüny, a be Kirictu ru nggwo 'dünngüny. Elelle gwüny gilingeno, gwelelleny ämni gwe Kiji gidi Ngwaalu ganni gämniiny ngwayi gwani äny. ²¹ Äny gwa'ti ge'taja yimi'rü yidi Ngwaalu gay ge'te. (Nggwa'ti ruja yimi'rü yidi Ngwaalu 'tur). Ndi ari adinari a dünälü gwadi mbüjini ape gwe dimürä didi yobo, yi'rany yidi Kirictu yaadi be ru 'tur!”

3

¹ Ngaa gilee liru ngwükirijin ngwudi Galatiyang liru kiräm, gu'riny giru ange gima je gwürli yigor yalu ngaa be ru lanni lilingidi anaku enggaca je gu gilingenalu ndi ari Yicu Kirictu gwayu kü'rälä gwani nga nga! ² Äny gwüminä ndi lenge gony ge'te pu 'dogo 'danggalu. Ngwaalu ngwätädä je ligi'rimä nunnu ngaa lati ape dimürä didi yobo yidi Ngwüyäwüd, gwalla nunnu ngaa lämnä ngwuja'ri ngwanni ngwujaw ngwanni ngwuma je 'dingini? ³ Nga nga liru gu kiräm no? Ngaa

lädäälü yi'ral ye yanni yijaw yidi gay gidi gwuji Ligi'rimä lidi Ngwaalu. A be gweneno, yima je be minä ndi olatiyi yiima ye yalo? ⁴ Manari yiru gu no, yi'rendeny yalu ya'ti be ya ru 'tur yanni yimbuja je gwani gwuji gwalu gay gidi yikirijine? Äny gwaru 'didanu yi'rendeny yalu giyee yä'tüdi 'tur. ⁵ Anaku ätädar nje gu Ngwaalu Ligi'rimä lüngün ngwärrä yiima gidiliganu 'danggalu yärrüng je nunnu ngaa lati ape dimürä didi yobo? Nyi be ari nunnu yärrüng je gwani änni gwalu ngwuja'ri ngwanni ngwujaw ngwu'dingina je?

⁶ İräjär ngwäyälü ndi Äbräyım anaku aru gu gitab ndi ari, "Gwämnä Ngwaalu, a gu be Ngwaalu i'raci ngwuru diji didünälü." ⁷ Lıngidär be ndi ari yiji yidi Äbräyım yanni yiru 'didanu, yiru ngwüji ngwanni ngwämnä Ngwaalu nono Äbräyımıng. ⁸ Yündäjınä kitabın gwerre ndi ari Ngwaalu ngwaru ngwa ji ngwa dünıyi ngwüjälü ngwanni ngwuru Garany änni gwe Ngwaalu gwegen. Yi'ral ye giyee, nginde gwuma mädinıya ngwuja'ri ngwanni ngwujaw ndi Äbräyım ngwuci, "Ngwüji 'dar ngwa je Ngwaalu onjaci nga gwe." ⁹ No lanni la änni Ngwaalu, la je Ngwaalu onjaci Äbräyımıngä le gwanni gwuru diji dämnä Ngwaalu.

¹⁰ Ndi ari 'dar lanni ligätädi lingina legen ndi gatada giyobo ngwäyanü, gilo li'tajäär je gu ngwünyü. Ndi ari yüllinä yaru nu, "Gwü'tajär gu ngwünyü gwere gwanni gwa'ti mätinälü ndi ärrı yiiru 'dar yanni yüllinä kitabınu gidi Yobo!"

¹¹ Yilinginna ndi ari diji dere da'ti didünälü

dīmürä de didi yobo ngwäyänü Ngwaalu. Ndi ari yüllinä yaru nu, “Gwanni gwüdünälü gwa midī ämnī gwe Ngwaalu.” ¹² A be yobo yä'tüdi gidingo ndi ämnī Ngwaalu. Aar be manni ru ndi ari, “Dijī danni dati ape dīmürä ndee, ding de midī.” ¹³ A be Kirictu gwü'rädinjälü ndi 'täjī ngwünyü gwudi yobo anni ma aar gu 'täjī ngwünyü ngindeng gwuma ru ngwanni gwuma mandi ngwaalu ngwege. Anaku üllinäär gu ndi ari, “Gwü'täjär gu ngwünyü gwere gwanni gwa päni kü'rälä.” ¹⁴ Kirictu gwü'rädinjälü nunnu onjaci gwanni gwuju gwele ndi Äbräyīm, a ngwüjī ngwuru Garany mbuji Yicu Kirictu gwe, nunnu ämnī gwe Ngwaalu, aar nje ätäädä Ligi'rīmā lanni larung le.

¹⁵ Ngwänggäri, dünär nga je mi'rīcī ngwuja'ri ngwudi ngwüjī ngwümnä gididlä, nono gwele manari gekajidi gwuma ji, dijī dere da'ti da äbräjī ngwuja'ralu na ngwuje gu änjī gwere ngwu'ter. Yiru gu no 'to ngwuja'ri ngwee.

¹⁶ Ngwaalu ngwätädi Äbräyīmīng na gilinge gūngūn ngwuja'ri. Gitab ga'ti aru, “Na yilinge.” Yani ngwüjī ngwonyadu ngwube ari, “Na gilinge gunga.” Gani dijī de'te pu, gwani Kirictu.

¹⁷ Ngwuja'ri ngwadi nyi ngwe ari ngwuru ngwee ndi ari, yobo yanni yīgī'tinälü gwodan ngwüdlä ngwīndī be 'dī aar ru küü'rī tudini kwo'rongo na 'dī tā'rīl (430), ya'ti ya pī gekajidinganu gwanni ngwuge'ta Ngwaalu gwerre ngwugatu ngwuja'ri mbüny ngwuca ngwe Ngwaalu Äbräyīmīng.

¹⁸ Ndi ari adinari a yu'rin ru yadi äpīnī gatada

gwe ngwäyänü giyobo, ngwuja'ri ngwa'ta be ngwadi ji ngwaru ngwe Ngwaalu. A je be Ngwaalu ru yätädäng je Äbräyiming yimi'rü ye yüngün ngwuja'ri ngwe ngwaru ngwe.

Bupi gwudi yobo

¹⁹ Ma be ari yiru gu no, bupi gwudi yobo gwuru be ange? Yige'taar je yani nyurtanu gwudi ngwüji nunnu aar ji 'di a "Gilinge" ganni garaar ge ila, yi'rr yapu yiuru yidi yobo dir'dal de. ²⁰ A be dir'dal dati 'ti ju gidiliganu ngwuja gidiji de'te pu a be Ngwaalu ru gwuru jücü.

²¹ A be ya gu ru ndi ari yobo yinijä ngwuja'ri ngwaru ngwe Ngwalo? Bäri a'tur. Ndi ari adinari a yobo yanni yiju aar äti yiima ndi midiyi ngwüjü, a laadi gu be ari ndi ari yadi gäbici ngwüjü aar dünälü. ²² A be gitab gondaja garu ngwüji 'dar ngwugenna giyu'rung yidi ke nunnu yanni yaru ye gitab ya äpinä änni gwe ndi Yicu Kirictu, aar ji ngwüji ngwanni ngwa änni.

²³ Gwerre gwerre ndi änni Ngwaalu nggwe ji, A liru ngwüji ngwugekaja je yobalu, aar nje längitäji nunnu 'di änni Ngwaalu 'täälü.

²⁴ No yobo yige'taar je aar nje ruyi aar nje ye remalu aar nje oktada ndi Kirictu nunnu aji a nje Ngwaalu düniyälü änni gwe. ²⁵ Gweneno, änni gwe Ngwaalu gwanni gwuma ji, a la'ta be rüdi ngwinäd ngwudi yobo ndi aar nje ruyi.

²⁶ Nga nga 'dar gweneno, liru yiji yidi Ngwaalu änni gwe ndi Yicu Kirictu. ²⁷ Ndi ari nga nga 'dar lanni linyinyinä Yicu gwe, ngaa lima genne Kirictung giyigo'ro yalu. ²⁸ Yere ya'ta be yani nggwee gwuru Diyäwüd na nggwee

gwuru Dīgīrig, nggwee gwuru dīnād na nggwee gwā'tüdi dīnād, nggwee gwuru dur na nggwee gwuru daw, ndi ari nga nga 'dar liru le'te pu ndi Yicu Kirictu. ²⁹ Manari ngaa lima ru lidi Kirictu, ngaa lima be ru gilinge gidi Äbräyīm. Na ngaa la ape yu'rina anaku aru gu ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu.

4

A la ape yu'rina yidi Ngwaalu

¹ Äny gwümīnā ndi ari, ma gījī runa gooko, gu-bidaar dīnād de ga'ti ga ape yu'rina anni yu'rin ru yüngün ku. ² Gati dedere 'dīmīni ngwola 'di a gaji ila ganni gīgī'tijā papa gwüngün ndi ari ngwümätijī yu'rina gwuru dur. ³ Yiru gu no 'to 'dengge ndi ari Yobo ye, A liru ngwīnād, a līndi yobo ye yidi dīdlā. ⁴ A be anni ma gaji ila ganni garu ge Ngwaalu ngwumbuti, a be Ngwaalu ükājā Gījū gūngün ngwūlingīni gidaw nono dijū dūmnā giyobanu ⁵ ngwū'rā ngwūjälü ngwanni ngwū'dīmīnā je yobo ngwūjū'rāci nunnu aar ape gu'ru gidi yījī gimbutu. ⁶ Ndi ari ngaa liru yījī yidi Ngwaalu, ngwuma ükājā Līgī'rimā lidi Gījī gūngün giyigoranu yege, Līgī'rim lanni lurnidu, "Abba gwuru Papa." ⁷ No, nga gwa'ta be rüdi dīnād, nga gwuma be ru gījī. A anni ranga gījī, Ngwaalu ngwum ang ruji du'rin 'to.

Ligor lipicā Bulijing gi'donganu gidi Galatiyang

⁸ Gwerre anni aa'ti aang līngīdi Ngwaalinga, ngaa liru ngwīnād ngwudi ngwong drü de

ngwä'tüdi ngwaalu. ⁹ A be gweneno ndi ari ngaa lima lenge Ngwaalinga na ndi ari ngaa lima linginni Ngwaalu, giru be ange ndi o'raci drü dam'ratu diru yiwayi? Ngaa liminä ndi o'raci yinäda ngaa ru ngwinäd mana? ¹⁰ Äny gwu'dingina ndi ari ngaa lati ge'te yomon dimürä, ngaa ge'te ngwüüwäyü dimürä na dimürä didi ngwüdlä. ¹¹ Yedeny giyo yijiny ngang je! Ndi ari yiiru yüny 'danggalanu, yiru nono yima geradalu.

¹² Ngwänggäri, nggwa je päcälü, rüdär nono nyänying. Nyäny gwuma ru nono ngange je. Ngaa la'tiny ärrä yi'ral yere yiki. ¹³ Ngaa lingidi ndi ari gaji ganni gondaca je ge ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu, nggwa'ti mbuja lingina. ¹⁴ Anni ari ami'rati gwe gwüny gilingeno gwü'rügädä je kaji nggoo, ngaa liminyi 'ti 'donyu, nyii be ge'te nono minyi ru gi'rr güllü Ngwaalu. A lige'teny nono miny ani Yicu Kirictu. ¹⁵ Yiru ange yima ji ndi jayanu 'dar gwalu gwele! Nggwada je ci ndi ari, adinari yadi gu no, ngaa ladiny gwällijä ngwäy ngwalu nje ätäda. ¹⁶ Äny gwuma be ru gweneno güwän galu ndi ari gwondaca a je ngwuja'ri ngwanni ngwätü ngwäyano?

¹⁷ Ngwüji ngwoo ngwiti je yigoranu ndi ara je apada kuy gegen, a be ngwuja'ri ngwegen ngwa'ti äti ngwäyanü. Ngwüminä ndi ara je 'tüyänü 'dänggäri ¹⁸ nunnu aar je yigor iyiji ngindeng je. Yijaw ndi ligor eny dijänü aar be ru gwani büpini gwanni gwujaw na ndi gu ru giyomon 'dar aa'ti nunnu 'dogo ma ji ma ar ji. ¹⁹ Lani yiji yüny, yanni yima o're

yiminy iye yajimanu 'di a yi'remna yidi Kirictu ji 'danggalu. ²⁰ Nggwüjädi gu gwulleney adinar ar ji gweneno aadiny gwürli ondajing ngwuja'ri ngwee ngwondaca je. Ndi ari ngwaalu ngwo ngwändiny ngwälü giyi'ral giyee yalu.

Mi'ri ngwuja'ri gwani Ajar na Jarra

²¹ Ondaciny 'di ngaa lanni liminä ndi o're giyoranu yidi yobo, ngaa la'ti lingidi ngwuja'ri ngwaru ngwe yobo? ²² Ndi ari yüllinä yaru nu, Äbräyim gwäti yijü rom, ge'te gidaw danni diru dinäd a ge'te gidaw didi 'dunung. ²³ Giji güngün gidaw ndoo diru dinäd gilingitäär a'tur a be giji güngün nggoo gidaw ndoo didi 'dunung, gilingitäär ngwuja'ri ngwe ngwuca ngwe Ngwaalu Äbräyiming.

²⁴ Yi'ral giyee ya gigi'tini no, ngwaw ngwee rom ngwuru nono gekajiding rom. Didi gwer-reng dani Gen gani Jinä ngwulengeta yijü aar ru ngwinäd, Ajar gwuru. ²⁵ Ajar ngwüriny ngwuru gwani Gen gani Jinä ngwaalu gwani Arabiya gwuru gwanijaar gündär gweneno gani Üräjälim ndi ari nggo giyinädänü yiji ye yüngün gwani gekajidi gwanni gwu'rin. ²⁶ A be Üräjälim gwanni nggwo kerala gwä'tüdi dinäd a gwuru nanni gwege. ²⁷ Ndi ari yüllinä yaru nu,

“Jyanu a gwanni gwuru gurru, a gwanni gwa'ti lingiti, mi'ridi dula gwulleney ang ari a gwanni gwa'ti yajima itänü.

Ndi ari daw danni dü'dünyidarälü, yiji yüngün yonyadana giyiji yidi daw danni däti duru!”

²⁸ Lani ngwänggäri ngaa gweneno, liru nono Ijaaging, ngaa ru yiji ngwuja'ri ngwaru ngwe Ngwaalu. ²⁹ Kaji nggone gwerre, giji ganni gilिंगitäär a'tur gübina gijälü ganni gilिंगinä yiima ye yidi ligi'rım. Giyo yindi gu no gweneno. ³⁰ A be gitab garaa? Garu nu, "linynya dayu ndoo diru dinäd giji ge güngün, ndi ari giji gidaw ndoo diru dinäd, ga'ti ga aar emadi giji ge gidi daw ndo didi 'dunung giyu'rinanu a'tur." ³¹ Yäy gu no lani ngwänggäri, a lä'tüdi yiji yidi nanni gwudi yinäd, ar be ru yiji yidi nanni gwudi 'dunung.

5

Kirictu gwuminje gwä'dälü

¹ Kirictu gwuminje gwä'dälü giyinädänü ndi ari aar gätini linginalu. Mätinär bälü 'di'däny aa'ti ngaa la äniji yigo'ro yalu mana giyunggu yidi yinäd. ² Äny gwuru nggwee gwani Bulij, ge'tar ngwuja'ri ngwee ngwäy nono ngwondaca je ndi ari manari ngaa lima ci yigo'ro yalu ngaa ü'ridäni, ngaa la'ti läti gu'ru gere a'tur giyi'ral yanni yärrä je Kirictu. ³ Nggwa je ci mana ndi ari, diji danni da gäbici ligo'ro lüngün ngwü'ridäni giligeno, dämjü giligo'ro lüngün ndi 'dengenaci dimürä didi yobalu pipi'ri'ti. ⁴ Ngaa lanni liminä ndi aang dünälü yobo ye, ngaa lima 'tüyi yigo'ro yalu ndi Kirictu kulu poor. Ngaa lima o're yimi'rü yüngün kay. ⁵ Nggwadi ari änni gwe gwege Ngwaalu, alanga ligi'rım le gilo lidünicä dününgälü gwanni gwuge'tajar gu yigor ye yiti nje. ⁶ Ndi Yicu Kirictu, nga ü'ridäni nga 'ti

ü'ridänä, gu'ru gere ga'ti. A be ämnï Ngwaalu ru gwapu yiiru ämnäjidi gwe.

⁷ Ngaa liju ndi dokati dokating gwanni gwujaw gwuru be ange gwuma je millici kay ara je ümnicï ndi aang 'dengenaci ngwuja'ri ngwanni ngwuru 'didanu? ⁸ Dudi gwuru nggwee, gwa'ti indï nginde gwanni ngwurnida je! ⁹ Ngwuja'ri ngwaru, “Ngwü'rüd ngwooko ngwülänü, ngwati gwürli ngwülälü 'dar aar uuli” (yi'ral yoko, yati bäli ngwüjü). ¹⁰ Nyi be icinänü giloranu Gideleny ndi ari ngaa la'ti la gwurla ngwuja'ri ngwu'ter. Nginde gwanni gwänijä je ngwuja'ranu ngwee, gwa ngwuja'ri mbuji, gwuru diji dipa gwalla gwuru dijji doko.

¹¹ Ngwänggäri, manari yäti ngwäyänü ndi ari äny nggwona ndi urnidi ngwüjü aar ü'rï'tänï, aar nyi mine iniji gwedang. Ya'ti be yadi äbrini kay yanni yiru obalu 'denggen gwani Yicu kü'räla? ¹² A be lanni gilo länijä je ngwuja'ranu ngwee, nggwäjädi adinari aar je olatiyi aar ü'rï'tä ngwanginalu ngwegen!

¹³ Ngwänggäri, lurnida je ndi gätini linginalu a be aa'ti ngaa la gu rtadanu ngaa elelle yi'ral le yidi drü dannu diki. Ngaa be ru ladi ämnäjidi ngaa gatajidi düwä giyiuru. ¹⁴ Yobo 'dar yäti ngwuja'ranu ngwe'te pu ndi ari, “Nga ämnï gwanggalu nono ata gu ämnï ligo'ro lunga.” ¹⁵ Ma be ari ngaa gilo ndi iyidi aang arri nono ngwängä, arnganar be ndi ari aa'ti ngaa la gu arri 'di ngaa la girradi!

Ligi'rïm na lingeno

¹⁶ Nyi be ari, eellar Ligi'r'im le ngaa la'ta be la ärr'i yi'ral yani ami'ra gwudi drü dannni diki.

¹⁷ Ndi ari drü dannni diki, dati yi'ral ami'ranu yanni yübünä ligi'r'imälü a ligi'r'im lati bupi yi'ral yanni yübünä drälü dannni diki a giyee 'dün yati kwudi 'di aji nga je ärr'i yanni ya'ti je minä ndi ärr'i. ¹⁸ Ma be ari Ligi'r'im gilo lüktä je, ngaa la'ti ba be giyobo.

¹⁹ A lilingidi apepeng gwudi drü dannni diki gwulinginna gilingenalu gwani yijjin, rngi, acidi gwudi yidigany na ²⁰ yobo yidi didülä yani yu'riny yani kajidi ngwäy, yani kadi, yani iyini giligor, güündä, gwallini giyur, ü'ri'tidinänü, apada giyur, ²¹ yani yü'düny, yani rläli, yani yütä na yere yi'ter yanni yiru gu no. Nggwa je ci anaku ca gu gwerre arnganar ndi ari lanni lati ärr'i yi'ral yanni yiru gu no, la'ti la mbuji yu'rina yidi yeleny yidi Ngwaalu.

²² A be yuula yidi Ligi'r'im yiru yani, änni, jayanu, adatalu, määtä liguri, jayi liguri, jayi, ru ligor le'te pu, ²³ jilänü na määtä lingina. Yobo yere ya'ti yati etaci yi'ral yanni yiru gu no.

²⁴ A be lanni lima ru ngwüji ngwudi Yicu Kirictu, lima pä drü degen dannni diki kü'rälä yamil yanu na ami'ra gwanu. ²⁵ Manari a gilo limidu Ligi'r'im le, ar be eelle 'to Ligi'r'im le. ²⁶ Aa'ti a la piyi yigo'ro yege gwani näji gwuru 'tur, ar gwogajidi ar apajidi yü'dünyü!

6

Apajidar gwüpäng

¹ Lani ngwänggäri, manari gwere 'danggalanu gwuma i'di giyi'ralanu yanni yiki, nga nga lanni liru ngwüji ngwudi ligi'rîm, gwä'rär kayalu gidi dünälü yi'ral ye yidi ligi'rîm na jili gwe liguri. A be arngani yigo'ro yalu 'to ndi ari ya je idäji. ² Gatajidar düwä gwüpäng ndi üpîni gwalu gwanni gwüni. A gu no, ngaa la 'dengenaji Kirictung ngwuja'ri ngwüngün. ³ Manari gwere nggwo gwupiya ligo'ro lüngün ngwuci gwani yärü nggwu'ti be rüdi, gwuru di'duru giligo'ro lüngün. ⁴ Ati dîji de'te de'te ombaji ligo'ro lüngün ndi ari nggwo gwapupu awa. Ya be ji yanni yading ye irîngîni ligo'ro lüngün jücü. Ya'ti ya ang ye irîngîni yidi dîji di'ter. ⁵ Ndi ari dîji de'te de'te diru dadi üpîni üpîning gwudi ligo'ro lüngün.

⁶ Lanni lati aar je enggaci ngwuja'ri ngwudi Ngwaalu, aar emadi ngindenga le lanni lati je enggaci giyi'ral 'dar yanni yijaw.

⁷ A'ti ngaa lidäji yigo'ranu yalu. Lîngîdär ndi ari Ngwaalu ngwati 'ti ärrînä yidäpängä. Yanni yati je dîji ärrî, yating je mbuji 'to. ⁸ Nginde gwanni gwati arrada gidrü danni diki, yanni yiki ya gerajalu. A be nginde gwanni gwati arrada giligi'rîm, giligi'rîm gwa mbuji miding gwudi gwur'taling. ⁹ Aa'ti a la muli nono ndi ärrî yi'ral yanni yijaw, ndi ari gomom ga ji gila ganni gige'ta Ngwaalu, ya je mbuji yanni yijaw manari a lima 'ti mulu nono. ¹⁰ Yäy gu no, anni jina gomom, ar je be ärrîji ngwüjü 'dar yanni yijaw. Ar je gu ärrîji gwece gwece lanni liru ngwîkirîjin.

Aganni na arnga

11 Änggädär yuuli giyee par gu ngwäyänü yanni yüllijä je ye guy ge güny! 12 Yiru gu ndi ari lanni liminä ndi aar jayi ngwüjü ngwäy, liru limbupa je ndi aang ü'ritänä yiima ye. Yanni yigäbica ngindeng je aru gu be arri no, yiru ndi ari aa'ti la aar je übinälü gwani gü'ri gimamindanu gidi Kirictu. 13 Ndi ari 'di lanni laru lü'ritänä, ngindenga yigo'ro yegen lati 'ti 'dengenaca yobo, ara je be bupi ngang je ndi aang ü'ri'tänä nunnu ara je gu iringinäda.

14 A be Äny gwa'ti iringinäda kong gere a'tur 'dogo kü'ri gimamindanu gidi Deleny dege dani Yicu Kirictu, ndi ari nginde gwe nggwänggädi didläyü 'düngüny dipänä kü'ri a nyi pänä kü'ri ngwäyänü ngwudi didlä. 15 Ngaa ü'ridänä ngaa 'ti ü'ridänä, yä'tüdi gu'ru, yanni yiru gu'ru, yani gi'tini gwanni gwuyang. 16 A adatalu na inä ji ngwüji 'dar ngwanni ngwelella dimürä de ndee, 'di 'to Yijiräyil yidi Ngwaalu.

17 Ndi mi'ra, nggwaru nggwa'ta be minä dijü dere ndi aar nyi äbinginänü mana dirbä de, ndi ari ngwanginu ngwüny ngwo ngwäti yubu'ru nono yani Yicu.

18 Ngwänggäri, a yimi'ru yidi Deleny dege dani Yicu Kirictu ji giligirim lalu.

Yiru gu.

Laro Bible (Bible)
Laro NT

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Laro)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

This text box needs to have content for PT9 to upload is to the DBL.
All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

80c639f7-4569-5ffa-a77d-5df4c223631f